No. 66. 1841.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Donderdag 3 Junij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen en verdere belanghebbenden, dat de praktische exercitien der Kadetten van de Koninklijke Militaire Academie, op de Oosterhoutsche Heide met den 2. dezer een aanvang zullen nemen, en het schieten en werpen met geschut van den 15. daaraanvolgende, tot de helft van Julij zal voortduren; met waarschuwing, om tot den 15. Julij aanstaande, de passage over die Heide in de rigting van het geschut te vermijden, ten einde zich aan geen ongelukken bloot te stellen.

Breda, den 1. Junij 1841.

DE ROY, vt.
Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad:
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 31sten Mei.

Heden morgen is de doodstraf aan *Darmès* voltrokken. Tot op het laatste oogenblik zou hij eene uiterlijke koelbloedigheid of verstoktheid hebben doen blijken. Eene aanzienlijke gewapende magt was op de been; het getal toeschouwers was gering.

— Men las gisteren in den *Moniteur Parisien*:

» Een dagblad deelt dezen morgen mede, dat de Fransche regering de expeditie van het Londensche protocol, betrekkelijk de Oostersche zaken, ontvangen heeft.

» Volgens berigten, welke wij uit eene geachte bron ontleenen, kunnen wij stellig verzekeren, dat die tijding onnaauwkeurig is. »

— Uit hoofde van de Pinksterdag zijn de meeste bladen niet uitgekomen. Alleen de *National*, de *Constitutionnel* en de *Courrier Français* zien het licht.

— De oostenrijksche gezant, graaf *Appony*, heeft Vrijdag ll., een vrij lang onderhoud met den heer *Guizot* gehad; de laatstgenoemde heeft zich onmiddellijk daarna naar den koning op Neuilly begeven, terwijl de gezant dien eigen dag een kourier naar Weenen heeft afgezonden.

— De russische gezant, graaf *Pahlen*, begeeft zich binnen een paar dagen naar Duitschland om er de wateren te gebruiken. De raad van ambassade, graaf *Kisieleff*, zal gedurende des graven afwezendheid de zaken van het gezantschap waarnemen.

— De heer *Thiers* is voornemens in het begin van Junij naar Rijssel te vertrekken en vervolgens eene reis naar Ems of Karlsbad te doen.

— Eergisteren heeft de artesiaansche put, in de vlakte van Grenelle, tot grooten schrik der ondernemers, op eens opgehouden te vloeijen; doch na verloop van eenigen tijd is het water weder opgekomen, eene menigte vuilnis en klei met zich voerende. Men meent, dat dit kortstondig oponthoud aan het verloop der gronden aan het benedeneinde van den put moet worden toegeschreven, en dat zoo lang die gronden geene vaste gedaante hebben aangenomen, dergelijk verschijnsel nog meermalen zal kunnen plaats hebben.

— De jongste berigten uit Madrid behelzen weinig bijzonders. Het scheen intusschen, wat ook gezegd is geworden van den gunstigen indruk dien het bezadigd programma van den eersten minister *Gonzales* in de beide kamers gemaakt had, dat de voorstanders van een regentschap uit drie leden bestaande, zich tot eene krachtige oppositie gereed maakten en het nieuwe ministerie allerlei moeijelijkheden in den weg zouden willen leggen. Een der grootste bezwaren waarmede intusschen het nieuwe bestuur zou te worstelen hebben, was het geldgebrek en den hopenloozen staat der schatkist. De nieuwe minister van financien had de voornaamste kapitalisten en bankiers op het ministerie bijeengeroepen om met hen middelen te beramen, en men hoopte dan ook weder, door de eene of andere combinatie, eenig voorschot te bekomen, ten einde voor het oogenblik in den nood te voorzien.

— Ter beurze van heden (31 Mei) waren genoteerd: 5 pCt. 114,10; 3 pCt. 78,75; Nap. r. 104,50; Spanje 24¾; Rom. L. 102¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 30sten Mei.

Uit Petersburg schrijft men van den 22, dat Z. M. de Keizer, in den nacht van den 18 op den 19, werkelijk de reis naar Moskau aanvaard heeft. Drie dagen later zijn HH. KK. HH. Grootvorst-troonopvolger *Alexander* en zijne gemalin mede derwaarts vertrokken, alwaar zij door hunnen doorluchtigen Vader op eene plegtige wijs zullen ontvangen worden. — De Keizerlijke familie zou verder den zomer te Petersburg en nabijgelegene lusthoven doorbrengen. In de eerste dagen der volgende maand werd de groothertogin *van Saxen-Weimar* verwacht.

Uit Moscou wordt van den 10den Mei geschreven, dat uit verscheidene gouvernementen zeer gunstige berigten omtrent het winter-koorn ontvangen zijn, zoodat de graanprijzen in Moscou in korten tijd 20pCt. gevallen zijn.

— Uit Berlijn schrijft men van den 25sten ll.

» Bij de parade op gisteren had ook de graaf *van Nassau* als gast tegenwoordig zullen zijn, maar werd door ongesteldheid verhinderd, en Z. M. de koning vereerde hem na de revue met een bezoek in zijn hôtel. De monarch zoowel als de prins *van Pruissen* zagen er frisch en gezond uit, hetwelk van eenen volkomen welstand getuigde. Wij weten, dat de prins de laatste groote reis gelukkig afgelegd heeft, maar wij vernemen ook, dat hem in de noordsche keizerstad weder een ongeval is overkomen, zoo als hij er vroeger reeds meer getroffen heeft. Terwijl hij met de keizerlijke familie het schouwspel wilde genieten van twee schepen van stapel te zien loopen, en zich over eenen vondel naar een klein vaartuig begaf, brak deze vonder en hij viel in de Newa (volgens eene andere lezing in een met water gevulden gondel onder de planken-brug); intusschen werd hij er, nabij den oever, spoedig uitgehaald en bleef volkomen onbezeerd en gezond; de beide grootvorstinnen *Olga* en *Alexandra*, voor welke hij uitging, sprongen nog ter regter tijd op den oever terug. De keizer en de troonopvolger met hunne vrouwen waren vooruit gegaan en bevonden zich reeds aan boord. Gelukkig had de gevaarlijke val geene verdere gevolgen, als een niet geringen schrik.

— Naar men verneemt, is van regeringswege het plan tot oprigting eener geregelde stoombootvaart op den Main goedgekeurd, en moeten de afgevaardigden van Aschaffenburg, Wurzburg, Kitsingen, Marktbreit, enz., zich bereid verklaard hebben, tot de daarstelling van eene dagelijksche dienst, voor personen en goederen, tusschen Bamberg en Maintz.

— Men verzekert, dat het plan, om de 10de divisie van het Duitsche Bondsleger in den herfst bij Celle een kamp te doen betrekken, zoo niet opgegeven, althans ten minste voor dit jaar uitgesteld zou zijn. Als reden daarvan geven sommigen op de geheel en al weggenomen vrees voor oorlog, anderen de aan zulk eene zaak verbonden, en voor sommige tot de 10de divisie behoorende Staten te groote onkosten.

— Volgens brieven van den 12den dezer, met de laatste stoomboot uit Athene ontvangen, is het tot nog toe op Candia tot geen bloedvergieting gekomen, daar *Mustapha*-pacha met de uiterste gematigdheid te werk gaat, en geene zachte middelen onbeproefd laat, om de rust op het eiland weder te herstellen. Men was in Canea gespannen op de aankomst van nieuwe depeches uit Konstantinopel, en uitte de bezorgdheid, dat *Mustapha*-pacha door de Porte tot maatregelen van gestrengdheid zou aangespoord worden. De op dit oogenblik misschien bewerkstelligde afvaart eener aanzienlijke turksche expeditie, versterkt deze bezorgdheid, die men algemeen [illegible] Griekenland had. De magt der Candiers wordt op 15 tot 2[illegible] man begroot, van welke overigens hoogstens 5000 met geweren [illegible] zijn. De Candiers hebben in den laatsten tijd van [illegible] vasteland menige versterking aan manschappen ontvangen, daar dien het verscheiden benden gelukt is, de waakzaamheid der Grieksche regering, welke de inscheping van Candiers en andere Grieken naar

het eiland met alle in hare magt staande middelen zoekt te beletten, te verijdelen. Zoo bereikte voor korten tijd een zekere *Nikolas Kalammatinas* met een' tamelijk sterken hoop het leger der Candiers, en werd aldaar bij zijne aankomst met groote vreugde begroet. Mogt het tot een bloedig zamentreffen komen, zoo is in allen gevalle de uitslag op beide zijden twijfelachtig, in weerwil van het voordeel, dat de artillerie den Turken zou kunnen aanbrengen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 21sten Junij.

Bij een besluit van den 31sten Mei is de heer *J. B. Smits*, lid van de kamer der vertegenwoordigers, tot directeur der belgische bank benoemd; voorts zijn de minister van justitie *van Volxem*, en de heer *Meeus*, directeur van de algemeene maatschappij voor de volksvlijt, tot officieren der Leopolds-order benoemd, en voorts tot ridders dier order verscheidene vertegenwoordigers, zoo als de heeren *de Brouckere*, *Donny*, *de Foere*, *Milcamps*, *Pirson*, *Ulens*, *van den Hove*.

— De partijen zaken thans hoe langer hoe meer in beweging ter zake van de ophanden gedeeltelijke vernieuwing der beide kamers, en van beide zijden wordt alles in het werk gesteld om op de kiezers te werken. Nog gisteren is in de voorstad Saint-Josse-ten-Noode eene voorloopige bijeenkomst van kiezers gehouden. Er waren van de 326 kiezers 119 opgekomen, wier keuzen zich tot de volgende personen bepaalden: de heeren *de Brouckere* 104 stemmen; *Coghen* 90, *Lebeau* 86, *de Puydt* 84, *Verhaegen* 82, *Devaux* 81, *Orts* de vader 75, *de la Coste* 34, de minister *van Volxem* 30, *Meeus* 28, *Huysman d'Annecroix* 25, *Viron* 24, *Doucet* 6, *Rogier* 2 stemmen.

— Eergisteren heeft in het park een fraai concert ten voordeele der behoeftigen plaats gehad, 't welk door de koninklijke familie, de hertogin van *Kent* en de prins en prinses *van Leiningen* werd bijgewoond. Gisteren werd er een prachtig concert op het kasteel van Laeken gegeven.

— Eerlang zal hier ten stede een regtsgeding worden gevoerd, 't welk nog al eenig opzien schijnt te baren. Zekere *Michiels*, welke des nachts bezig was, om, zonder verlof in de Kleine Senne, ter zijde van het kasteel van Laeken, te visschen, is, in dat bedrijf, door een' der wachthebbende officieren gezien, en, op diens last, door eene patrouille doodgeschoten. De genoemde officier is deswege voor een' krijgsraad ter verantwoording geroepen, en de tegenstanders van de thans bestaande orde van zaken schijnen gebruik te willen maken van deze treurige gebeurtenis, ter bevordering van de belangen hunner partijen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 2den Junij.

Z. M. de Koning is gisteren morgen ten 11 ure naar Leiden vertrokken, om aldaar zijn plegtigen intogt te doen. Buiten de Wittepoort is Z. M. door eene commissie uit het stedelijk bestuur begroet worden, alwaar ook de eerewachten uit de burgerij en de studenten, benevens een gedeelte der schutterij en van het garnizoen den Koning hebben opgewacht. Vervolgens heeft Z. M. zijne intrede gedaan, met den navolgenden trein:

Een piket dragonders, de muzijk der dragonders, een detachement dragonders, een half bataillon schutterij met het korps muzikanten, stads-boden, de commissie uit de regering, benevens den plaatselijken kommandant, een detachement dragonders, de burger eerewacht te paard, Z. M. de Koning te paard, benevens Hoogstdeszelfs staf, de studenten eerewacht te paard, het korps studenten te voet, een detachement dragonders, het reserve bataillon van het 5de regement infanterie, het bataillon van het 9de regement infanterie met het korps horenblazers, het regiment dragonders. Het 2de halve bataillon schutterij, benevens een gedeelte van de infanterie waren van de Wittepoort tot aan het Raadhuis geschaard.

Op het raadhuis is Z. M. door den heer Burgemeester en de overige leden der regering ontvangen, en heeft de Koning vervolgens audientie verleend. Gedurende deze audientie bleven de eerewachten voor het raadhuis geplaatst. Daarna is Z. M., begeleid door de commissie der regering en door de eerewachten, eenige merkwaardigheden der stad gaan bezigtigen, als: de akademie, het museum van oudheden, de graismederij, de fabrijk van de heeren *J. J. Krantz en Zoon*. In de stadsgehoorzaal zou Z. M. van stadswege een diner worden aangeboden. Des avonds zal de stad algemeen verlicht wezen. Bij het verlaten der stad zal Z. M. door eene commissie der regering en door de beide eerewachten uitgeleide gedaan worden. Nog heden avond vertrekt Z. M. uit Leiden naar Soestdijk, alwaar Hoogstdezelve den nacht zal doorbrengen.

— Uit Grave schrijft men, dat Z. M. binnen kort ook aldaar verwacht wordt. Zoo men gelooft, zal de Koning die stad bezoeken op hoogstdeszelfs reis naar Limburg. Ook te Grave heeft zich eene eerewacht gevormd, waarvan kommandant is de heer Mr. *W. A. H. van Tuerenhout*.

— De eerste kamer der Staten-Generaal heeft thans aangenomen het ontwerp van wet, houdende bepalingen omtrent de gestichten voor krankzinnigen en de wijs hunner opneming in en ontslag uit dezelven, alsmede het ontwerp van wet nopens de onteigening ten algemeenen nutte.

— Z. K. H. de Prins *van Joinville* is Zondag avond van 's Hage aan den Helder weder aangekomen, vergezeld van den franschen gezant, den gouverneur der provincie Noord-Holland, den provincialen kommandant en verdere aanzienlijke personen. De Prins is aan het gebouw der maritime directie afgestapt en werd aldaar door de onderscheidene autoriteiten begroet. Na vervolgens afscheid genomen te hebben begaf de Prins zich aan boord van zijn fregat *Belle Poule*, bij welke gelegenheid op nieuw den Prins de aan zijnen hoogen rang verschuldigde eerbewijzen werden toegebragt.

Gemeld fregat en de brik *Cassard* zouden den 31sten nog op de reede van den Helder vertoeven en den 1sten Junij de reize naar Terre-Neuve voortzetten.

Voorts schrijft men van den Helder:

» Met leedwezen zien wij de Fransche oorlogsvaartuigen vertrekken. Gedurende een zoo korten tijd als dezelve hier ter reede lagen, zijn zeer velen getuigen geweest van de voorkomendheid en de beleefde dienstvaardigheid der Fransche zeeofficieren. Een ieder, die daartoe lust gevoelde, werd de bezigtiging van het waarlijk fraaije oorlogsfregat (dat nog wegens *Napoleon* rouw draagt, en daarom geheel zwart geschilderd is), met bereidwilligheid toegestaan. Het muzijkkorps van den prins *de Joinville* heeft zich in het lokaal Tivoli, tot genoegen van vele aanwezigen, laten hooren. De officieren der land- zoowel als der zeemagt alhier hebben dan ook wederkeerig geene middelen onbeproefd gelaten, om het Fransche etat-major door gezelligen omgang en vriendschappelijke bijeenkomsten, hun verblijf alhier aangenaam te maken."

— Z. Exc. de minister van finantien heeft, ter wegneming van den daaromtrent gerezen twijfel, ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat overeenkomstig de wet van 28 Nivôse, XIIIde jaar, alle geregtelijke administratieve en vrijwillige consignatie van gelden voortdurend op den tot dusver gebruikelijken voet kan geschieden en dat alle agenten van de domeinen, mitsgaders de hypotheek-bewaarders, op welker kantoren tot hiertoe zoodanige consignatien plaats vonden, bij voortduur gemagtigd zijn tot het in ontvang nemen dier gelden.

— De directeur van het museum van oudheden te Leiden heeft aangekondigd, dat de zalen N°. X en XI, inhoudende de *Grieksche en Romeinsche beelden*, *basreliefs*, *fragmenten van bouwkunst*, *ingelegde vloeren (mosaiken)* en *opschriften*, te beginnen met Woensdag, den 2 Junij, en vervolgens onder dezelfde bepalingen als de vroeger reeds geopende zalen van het museum, ter algemeene bezigtiging opengesteld zullen worden. De beredeneerde catalogus der Egyptische monumenten door den directeur, en die der Germaansche en Noordsche monumenten door den conservator bewerkt, zijn bij den custos steeds verkrijgbaar gesteld.

— Uit Harderwijk schrijft men van den 28 Mei:

» Gisteren is van hier te water naar Hellevoetsluis vertrokken een detachement, sterk 40 onderofficieren en manschappen, onder geleide van den met verlof terugkeerenden kapitein bij het Oostindische leger *D. Huisman*, begeleid wordende door den eersten luitenant *Dr. W. Bekking*, de 2de luitenants *G. B. Becking*, *G. C. E. van Daalen* en *M. van Oorschot*, alsmede de officier van gezondheid 3de klasse *P. Playgers*, om van daar met het schip *Menado*, kapitein *T. Fochius*, na de kust van Guinea te hebben aangedaan, om aldaar Negerrekruten te hebben ingenomen, naar Java te worden overgebragt.

— In den loop der maand Mei zijn over den spoorweg van Amsterdam naar Haarlem vervoerd 19603 reizigers, en van Haarlem naar Amsterdam 18836; de opbrengst van reizigers en goederen heeft bedragen van Amsterdam naar Haarlem *f* 9,194,25 en van Haarlem naar Amsterdam *f* 8,816,15. Van het begin des jaars heeft het getal reizigers bedragen 94515, de opbrengst *f* 45,267,95.

— In het *Journal de Havre*, van den 29sten Mei, leest men het volgende berigt, 't welk den vorigen dag te Portsmouth was bekend geworden: » *Bureau van den telegraaf te Portsmouth*, den 28sten Mei 1841. Met bijzonder genoegen vermelden wij de volgende daadzaak. In den vorigen avond is aan het gouvernement officieel bekend gemaakt, dat de stoomboot *the President*, welke met zoo veel bezorgdheid verwacht werd, gelukkig te Holy-Head was aangekomen. Deze depeche is aangebragt met den spoorweg, die dezelve heeft ontvangen op het oogenblik van vertrek. Zij is in de volgende woorden vervat, en komt van eene zijde, welke geen' den minsten twijfel omtrent de waarheid der daarin vermelde daadzaak overlaat. Zij is gerigt aan onzen opperbevelhebber, sir *Edward Codrington*:

» Ik ontving op het oogenblik de tijding, dat *the President* te Holy-Head op de kusten van Wallis is aangekomen; dit vaartuig is door het ijs bezet geweest. Daar dit berigt zoo belangrijk kan zijn, melde ik het u, zoo als ik hetzelve op dit oogenblik ontvang; hebbende geen oogenblik te verliezen voor het vertrek van den post."

Hoe stellig dit berigt op zich-zelf mag zijn, ziet men zich toch genoodzaakt hetzelve in twijfel te trekken, aangezien het vreemd moet voorkomen, dat deze zoo gewigtige tijding die den 28sten Mei te Portsmouth zou zijn bekend geworden, den 30sten (zondag morgen) te Londen niet zou bekend geweess zijn. Noch de Londensche dagbladen van zaturdag avond, noch de bijzondere brieven van zondag morgen reppen hoegenaamd iets wegens het behoud van den *President*.

DE PROVINCIE ALGIERS.

Op een oogenblik dat de Franschen in Afrika een nieuwe, groote expeditie tegen de Arabieren ondernomen hebben, zal het niet onbelangrijk zijn een artikel mede te deelen van den luitenant-generaal Rumigny, in den *Spectateur militaire* van April geplaatst, en handelende over de provincie Algiers, over de tot dus ver gedane expeditien en over de middelen om dezelve meer vrucht dan tot heden te doen dragen. Gezegde generaal had in het verleden jaar een kommando in de provincie Algiers, zoo dat zijne beschouwingen op eigene waarnemingen en opmerking berusten.

Verscheiden plans zijn reeds aangeboden om de provincie Algiers te verdedigen. Naar sommige dezer plans moeten er forten op verschillende punten worden aangelegd; volgens andere moet men een muur bouwen die de vlakte van Mitidja omgeeft; eindelijk heeft men voorgesteld eene gracht met borstwering rondom deze vruchtbare vlakte te graven, en haar daardoor te beveiligen tegen de invallen der Arabieren.

Ik zal over deze drie ontwerpen de meening zeggen, die zich door mijne eigene opmerkingen, na een naauwkeurig onderzoek gedurende den tijd van zes maanden, alsmede door de volkomene kennis die ik van het terrein heb verkregen, aldaar gevormd heeft.

Ik geloof dat al deze stelsels, in hun geheel genomen, niet met goed gevolg kunnen toegepast worden, maar dat, zoo men iets van ieder derzelve neemt, men eene gelukkige uitkomst moet verkrijgen, en de kolonie moet zien ontwikkelen door middel der eigenschappen, die haar tot heden hebben ontbroken, namelijk: veiligheid en zekerheid voor ieder eigenaar om zijne velden in rust te kunnen bebouwen.

Ik zal achtervolgelijk ieder der gezegde ontwerpen kortelijk overwegen, en op mijne beurt een plan voorstellen, dat minder reusachtig maar bruikbaarder is, en waarvan de uitwerkselen zich onmiddellijk en gewis zullen doen gevoelen.

Vooreerst merk ik aan, dat zoo de Europesche bevolking niet naar Algiers in grootere verhouding toestroomt, de oorzaak is dat men dagelijks de zekerheid der bewoners ziet verminderen, ten gevolge van de invallen der Arabieren; deze toch dringen, in weerwil van de tegenwoordigheid van alle onze troepen, tot op weinige uren afstands van de stad door.

Het is dus allernoodzaakelijkst om spoedig dien staat van zaken te doen eindigen, die tot vernietiging zou leiden van de hoop van Frankrijk, en tot eene nuttelooze opoffering van menschen en geld, waartoe men zich thans genoodzaakt ziet.

Het ontwerp der bezetting van den omtrek der Mitidja met legerkampen of afgescheiden forten, schijnt ons toe reeds uitgemaakt te zijn, door de ongelukkige ondervinding sedert verscheidene jaren daarvan verkregen. Deze kampen, alleen door eene *vierkante*, gebaars geflankeerde omwalling omgeven, waren voldoende om de Arabieren te weerstaan, die er geen enkel bemagtigd, zelfs geen blokhuis verovered hebben.

In de rigting van het oosten naar het westen telde men een groot getal versterkte punten; de hoeve van Regaya, de forten Boudouaou, Kara-Moustapha, Fondouck, Arba, Haratch, de stad Blidah, de kampen Oued-el-Alleig, Sidi-Kliffa, Koleah; daarenboven Ma-el-Ma, Bouffarick, Ouled Mendil, Dely Ibrahim, ten westen; en Ras-auta, Sidi-Kalef en Masson-carrée, ten oosten; terwijl ik daarbij voeg dat Kouba, Birkadem, Texerain en verscheidene blokhuizen de landstreek dekten.

Deze talrijke posten, waarvan sommigen tot 400 en 500 of meer manschappen bezetting hadden, hebben de invallen der Hadjouten en stroopende Arabieren niet verhinderd. Wat meer is, deze verspreiding van troepen heeft de noodlottigste gevolgen gehad, en nergens zijn wij in 1839 sterk genoeg geweest, om de invallen van eenige duizenden Arabieren te weerstaan.

Uit die treurige ondervinding volgt deze waarheid, dat eene reeks van forten, rondom de vlakte van Mitidja, het geruste bezit van deze kolonie niet kan verzekeren en dat men dienvolgens dit ontwerp moet laten varen.

Het tweede middel bestaat in eenen doorgaanden muur rondom de vlakte aangelegd.

Deze muur zou eene zoodanige uitgestrektheid moeten hebben, dat het zeer moeijelijk zou vallen denzelven te bewaken; en ik kan naauwelijks de mogelijkheid daarvan begrijpen.

Behalve de buitengewone kosten die het bouwen van dezen muur en van de ontelbare bruggen zou kosten, welke laatste men wel zou moeten aanleggen, om de woeste bergstroomen, welke in den regentijd naar de vlakte storten, hunnen loop te geven, moet men daarbij in aanmerking nemen, dat de Arabieren, op den top van het gebergte, aan welks voet deze muur van meer dan vijf en twintig uren lengte moet aangelegd worden, den geschikten tijd en de gunstigste plaats zouden kunnen kiezen, om eene *razia* (strooptogt) op de kolonisten te ondernemen, en hun duur hun vertrouwen in eenen zoo zwakken slagboom te doen betalen.

Van de menigvuldige detachementen die deze groote omwalling bewaakten, zou ieder in 't bijzonder onophoudelijk blootstaan van door de Arabieren te worden opgeligt, of weggesleept te worden door ziekten, die reeds zooveel slagtoffers hebben gemaakt in de legerkampen van Cara-Mustapha, Fondonck Arba, Haratch, Oueid-el-Alley en Sidi-Kliffa. Zouden deze ziekten, die door plaatselijke gesteldheid veroorzaakt worden, niet noodzaken om, af te zien van de verdediging van den muur op deszelfs ongezondste gedeelten, of om de bezetting er alle acht dagen te vernieuwen?

De Arabieren, die de ongezondheid van het zuidwesten en het midden gedeelte van de vlakte kennen, zouden van het warme jaargetijde gebruik maken, om de bedding der rivieren en stroomen te doorwaden en op de vlakte en op Sahel af te gaan; en daar deze natuurlijkerwijs minder met troepen zijn bezet, dan bij den tegenwoordigen stand van zaken, zoo zouden uit dit stelsel onberekenbare nadeelen en verbazende, nuttelooze kosten voortvloeijen.

Eene gracht met borstwering schijnt mij toe even onmogelijk over hare geheele lengte te kunnen bewaakt worden, als de voorgestelde muur. Dezelfde oorzaken van ongezondheid zullen blijven bestaan, en de vestiging van forten even gevaarlijk als in het eerstgestelde geval maken.

Om bij de steile helling der Mitidja-vlakte, die zich van de zee tot aan Blidah ongeveer 150 ellen verheft, het water in de grachten te behouden, zou men menigvuldige sluizen of dijken behoeven; men zou deze dijken door versterkte posten moeten doen bewaken, die, even als aan den muur, almede zeer talrijk zouden moeten zijn; eindelijk zou men nog sterkere reserven bij de hand moeten hebben, om ter hulp van de aangevallen posten te snellen. De eenige gezonde en geschikte plaats voor deze reserven is de Sahel van Algiers; daar alleen is men veilig voor die noodlottige uitwasemingen, die reeds zoo vele dapperen den dood gekost hebben. Maar Sahel ligt op vijf à zes uren afstands van het gebergte, en van daar zou de vijand in weinige oogenblikken aansnellen, om de kwetsbare punten te treffen.

Bij deze moeijelijkheden, die door den dampkring en den aard van den grond veroorzaakt worden, kan men voegen de geweldige afbrokkelingen en neerstortingen, die in den regentijd in deze hangspoelde landen plaats hebben. Op sommige punten zijn dezelve zoo groot, dat de gracht volstrekt geen belemmering meer zou opleveren, om den doortogt der Arabische kavallerie te verhinderen.

Ik kan mij begrijpen dat een gracht wordt aangelegd, maar het zou moeten zijn eene gracht, om door den afloop van het water den grond drooger en gezonder te maken, die de vlakte in eene regtlijnige doorsneed, en de wateren opnam, welke in den tegenwoordigen staat der Mitidja geen behoorlijken afloop hebben. Deze gracht zou gewis een hinderpaal worden voor de Arabische kavallerie, maar hij zou, evenmin als de andere, onoverkoomlijk zijn.

Na deze onderscheidene punten wel te hebben overwogen, zal ik de middelen voordragen die naar mijne overtuiging de beste gevolgen zullen hebben.

De volken die voor ons geleefd hebben, hebben muren van weinige uitgestrektheid gebouwd, om naauwe doorgangen af te sluiten, of om het grondgebied van steden te omgeven. Zoo hebben de Romeinen het grondgebied van Cherchell door een' muur omgeven in den omtrek van een half uur en van een uur van de stad. De Chinezen alleen hebben een reuzenwerk van dezen aard aangelegd; doch schoon het nog bestaat, heeft het hen toch niet beschermd.

Ik heb dus in overweging genomen het plan van eenen muur, die zich bepaalde tot de verdediging van Sahel, over eene uitgestrektheid van vier, vijf, zes en zeven uren van Algiers. Deze muur zou volgens mijne denkbeelden, welke ik overigens aan het oordeel van meer deskundigen onderwerp, beginnen moeten aan de oevers van de Haratch, naar de Ferme-Modèle loopen, de Oued-el-Kerma (welke rivier eene groote hoeveelheid waters van het zuidelijk en zuid-westelijk gelegen Sahel-gebergte ontvangt) overgaan nabij de steenen brug aldaar, den voet van Sahel volgen, voorwaarts van de Oued-Mendell loopen, waar hij den weg doorsnijden zou die van Algiers naar Blidah leidt, het kamp des Faucheurs naderen, voorwaarts van de Ma-el-Ma, en eindigen te Massafran, waar het pontveer en blokhuis zijn, die de gemeenschap met Koleah onderhouden.

Deze muur moest zoodanig getraceerd zijn, dat de op het gebergte van Sahel gevestigde posten ontdekken konden al hetgeen in den omtrek van den muur voorviel.

Patrouillen te voet en te paard zouden moeten waken tegen de schade die men mogt willen aanrigten, en de pogingen om den muur over te komen zouden gemakkelijk verhinderd worden, door middel eener geringe magt, die door de bevolking ondersteund werd, welke niet nalaten zou op het eerste sein van gevaar ter hulp te snellen.

Het terrein tusschen de Ferme-Modèle en Ma-el-Ma is zoodanig doorsneden, zoodanig door de regens en de menigte van beken die van de bergen afstroomen uitgehold, dat geene streek ergens er een tegenhanger van zou kunnen aanbieden.

In het jaar 1840, gezamelijk met den generaal *Rostolan*, met de bewaking van dat gedeelte van Sahel belast zijnde, hebben wij er nimmer in kunnen slagen om de stroopers den toegang volkomen af te snijden; zij sloopen dwars door onze hinderlagen, door onze patrouillen en posten heen.

De grootste waakzaamheid, de meestmogelijke voorzorgen zijn te kort geschoten in het verhinderen van deze treurige gevolgen der roofzucht, en onze van ijver brandende soldaten gaven hunne gezondheid en krachten ten beste, zonder de rooftogten geheel te kunnen beteugelen.

De muur waarvan ik hierboven gesproken heb, zou aan de kolonie het gerust bezit van een aanzienlijk gedeelte van het grondgebied verzekeren. De vlakte van Staouëli zou evenens door middel van een muur moeten afgesloten worden aan de zijde van Massafran, en deze muur zou tevens tot insluiting en bescherming dienen van eene stoeterij, waaraan onze kavallerie in Afrika zeer groote behoeften heeft. Deze stoeterij, op de voor haar best geschikte plaats gevestigd, zou op eene vrij groote schaal kunnen aangelegd worden, zoodat men er twee à drie duizend veulens kon opkweeken.

Het aldus ten zuiden en ten westen verdedigd grondgebied van Algiers, zou ten oosten spoedig beschermd zijn door de werken die men aan de oevers van de Haratch zou aanleggen, welke rivier slechts drie doorwaadbare plaatsen heeft. De eerste aan de monding der rivier gelegen, strekte den vijand tot overgangspunt in Mei 1840; een klein steenen werk zou den toegang tot dat punt verhinderen. De tweede doorwaadbare plaats, die van Ouled-Adda, kan gemakkelijk verdedigd worden, en men kan evenzeer die van Constantine tegen alle pogingen des vijands beveiligen; de hooge oevers dezer rivier zou men slechts steil moeten afsnijden, en alzoo met weinig kosten den overgang, zoo niet onmogelijk, dan toch zeer moeijelijk maken. Nadat deze arbeid verrigt was, zou men de bezetting van Sahel kunnen verminderen en de bewaking aan zwakke troepenafdeelingen toevertrouwen, zooals de moorsche en fransche gendarmerie, en de nationale garde te voet en te paard. Alsdan van alle vrees voor de omstreek van de hoofdstad der provincie bevrijd, zullen de troepen beschikbaar zijn om voor Mitidja te waken en de kolonie uit te breiden.

Wil men Mitidja bewaken, dan moet men het gebergte bezetten; die bezetting moet ons bevrijden van het oog der Arabieren, dat over de vlakte wijdende, met zijnen doordringenden blik de plaats, het uur en het oogenblik ontdekt, waarop de Arabier, zonder vrees, zich op onze landbouwers en afzonderlijke soldaten kan werpen.

Deze tot hunne kruin vruchtbare bergen zijn als 't ware opgerigt om ter bescherming van de even vruchtbare vlakte van Mitidja te strekken. Zij kunnen met goed gevolg bezet worden door *sterke* garnizoenen, waarvan het eene te Medeah, het andere te Mehenna, voorwaarts van Fondouck, moest geplaatst zijn. Deze, ik herhaal het, *sterke* garnizoenen zouden krachtige mobiele kolonnen moeten leveren, in staat om de stammen in toom te houden, om te verdelgen dezulke die in opstand kwamen en om te beschermen die zich onderworpen toonden. Deze kolonnen zouden over de toppen der bergen en door de zuidwaarts gelegen dalen moeten trekken; zij zouden gemeenschap moeten onderhouden met andere kolonnen die van Sahel uittrokken, om de toegangen tot de vlakte, aan de zijde van het gebergte te doorzoeken, en zouden alzoo steun verleenen aan de wel ons verbondene stammen. Alzoo zouden onze kolonnen, naarmate dat het land bevredigd werd, zich met inboorlingen versterken, en de door ons benoemde kalifaten in het gebergte, hun gezag handhaven, zoodra zij zich door ons ondersteund gevoelden.

(*Het vervolg hierna*).

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (1 *Junij*) werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 51⅞; dito 5 pCt. $99\frac{15}{16}$, 100, Kansbill. 24⅞, 25; Syndik. 4½ pCt. 90¾; ; dito 3½ pCt. 74½; Handelm. 165⅝; O. I. 5 pCt. 97 negen zest., ½; Ardoins 22¼; dito 19⅝; oude Russen 104⅝; ¾; Metall. 105½; ⅝.

*** Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot A. VAN GINNEKEN, Mr. Zadelmaker, alhier, in den ouderdom van 44 jaren.

BREDA, 31 Mei 1841.

A. VAN GINNEKEN,
Geb. A. MICHIELSEN.

De Affaire van Zadels en Buitnigen zal op denzelfden voet worden voortgezet, zij beveelt zich hierom bij voortduring in de gunst van hare geëerde Stad- en Landgenooten.

*** Alle degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van wijlen den Heer CHRISTIAAN LODEWIJK FRANCKE, in leven particulier, gewoond hebbende en overleden te *'s Princenhage*, op de Buitenplaats *Heilaar*, den 3 November 1840, worden verzocht daarvan opgave te doen, voor den 1 Augustus 1841 ten Kantore van den Notaris K. H. BODE, te *'s Princenhage*, Letter B, N°. 132.

*** J. B. WALLAGH, *DENTISTE* van de Residentie *'s Gravenhage*, heeft de eer het geëerd Publiek te berigten, dat hij alhier gearriveerd en dagelijks, van des morgens 10 tot des namiddags 6 ure, te spreken of te ontbieden is, om over alle gebreken der TANDEN geraadpleegd te worden. Hij beveelt zich inzonderheid aan, bij degenen, die verlangen MECHANIEKE of KUNSTTANDEN ingezet te hebben, verzekerende dat dezelve volkomen tot vermaling der spijzen geschikt zijn, en geene de minste onaangenaamheid of pijn, gedurende het inzetten veroorzaken. Hij zuivert ook TANDEN en maakt dezelve Ivoor wit; trekt KIEZEN en TANDEN op de behendigste en minst gevoelige wijze, al ware het dat er geen Kroon meer aanwezig was; plombeert holle KIEZEN met het vermaarde Mineraal *SUCCEDANEUM*; terwijl hij zich tevens tot het rangeren der KINDERTANDJES bij Ouders aanbeveelt. Voortdurend zijn bij hem te bekomen alle middelen dienstig tot onderhoud en zuivering van MOND en TANDEN.

Is gelogeerd op den Haagdijk, Wijk C, N°. 146, bij A. WALLAGH, en zal alhier verblijven tot den 13 dezer.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, staat de INTEEKENING open op de volgende **NIEUWE WERKEN**:

I. MEMORIAL DE SAINTE-HÉLÈNE par le Cte DE LAS CASES, illustré de 500 dessins par CHARLET, suivi de NAPOLÉON dans l'exil par M. M. O'MÉARA et ANTOMARCHI.

L'Ouvrage complet formera deux beaux volumes publiés en 116 livraisons, dans le même format et faisant suite aux Histoires de NAPOLÉON illustrées par M. H. VERNET et RAFFET; ornés de 500 gravures par CHARLET et de 20 grandes vignettes tirées séparément.

Chaque livraison contiendra huit ou seize pages de texte et *cinq* ou *six* gravures;

En payant vingt livraisons d'avance, les quatre premiers mille souscripteurs, recevront de suite, GRATIS, une très belle médaille de bronze de NAPOLÉON, faite tout exprès pour cette édition, gravée par notre illustre M. BOVY.

Le prix de chaque livraison est . . . . *f* 0,25.

II. SCÈNES DE LA VIE privée et publique DES ANIMAUX: — les animaux peints par eux mêmes et dessinés par un autre, études de moeurs contemporaines, publiées sous la direction de M. P. I. STAHL avec la collaboration de divers auteurs renommés; 100 gravures àpart du texte par GRANDVILLE.

L'Ouvrage formera un *volume grand* in-8°., composé de 50 *livraisons*, à raison de . . . . *f* 0,25.

III. JERUSALEM DÉLIVRÉE, edition illustrée par BARON et CELESTIN NANTEUIL.

L'Ouvrage, orné de 150 vignettes, de 20 magnifiques planches, tirées séparément sur papier de Chine, d'après les dessins de M. M. BARON et NANTEUIL, gravées par les premiers artistes français, formera un magnifique volume grand in-8°, papier vélin jesus glacé satiné, publié en 42 livraisons; chaque livraison se composant de 16 pages de texte, 4 ou 5 vignettes, et une grande planche pour 2 livraisons, à raison de . . . *f* 0,25.

(Les premières livraisons de ces trois ouvrages sont en vente.)

IV. GALERIE DES CONTEMPORAINS ILLUSTRES, par un homme de rien, avec une lettre préface par M. DE CHATEAUBRIAND.

Tout ce que la France, la Belgique et l'étranger comptent d'illustrations dans la politique et dans la litterature, dans les sciences et dans les beaux-arts, figure dans cette galerie, qui se composera d'environ CENT VINGT LIVRAISONS formant DEUX MAGNIFIQUES VOLUMES-ALBUMS imprimés avec un luxe remarquable, sur beau papier vélin satiné.

Chaque livraison, de huit pages grand in-8°., sur deux colonnes, contenant la matière d'une biographie complète et *un superbe portrait dessiné par* M. CH. BAUGNIET, se vend au prix de . . . . *f* 0,20.

(20 livraisons sont en vente.)

V. L'HISTOIRE DE BELGIQUE ILLUSTRÉE par TH. JUSTE; cet ouvrage sera publié en 80 *livraisons* et formera un magnifique vulume grand in-8°., sur papier velin.

Il paraitra au moins chaque semaine une livraison, contenant une forme de texte et plusieurs *vignettes*, *fleurons* et *culs-de-lampe* imprimés dans le texte.

Le point de départ de cet histoire est l'arrivée des Germains en Belgique et la limite la révolution de 1830.

Chaque livraison se vend au prix de . . . . *f* 0,15.

(20 livraisons sont *en vente.*)

VI. HISTOIRE DE LA RÉVOLUTION FRANÇAISE, par F.-A. MIGNET, illustrée d'après RAFFET et autres célébres artistes.

CONDITIONS DE LA SOUSCRIPTION.

L'Ouvrage sera publiée en 60 livraisons à 12½ cents, ou 25 cents la livraison double, illustrée de 200 vignettes, d'après RAFFET et autres artistes célébres, imprimées dans le texte, et formera un beau volume grand in-8°.

Les personnes qui souscriront à *l'Histoire de la Révolution française*, avant le 1er septembre prochain, NE PAYERONT QUE 50 LIVRAISONS.

Il sera publié en même temps vingt grandes planches représentant les principaux événements de la *Révolution française*. Elles seront divisées en 10 livraisons également à 12½ cents sur papier blanc, et 20 cents sur papier de Chine.

Il paraitra au moins une livraison par semaine.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.